

Naam _____

Klas _____

KIJKER 5

SMS

**Wie wil
met onze klas
corresponderen?**

**I'm a girl of
11 years old.
Who are you?**

**Doe nu mee
met deze actie !**

Les 2 Ik kan een wervende tekst herkennen en de kenmerken van een wervende tekst aanduiden.

- 1 Wat wil je te weten komen tijdens het lezen?
Noteer je vragen (wie, wat, waar, wanneer, waarom ...) en nummer ze.

- 2 Lees de tekst. Denk na over de vragen in de denkkaders en bespreek met je buur.
- 3 Zoek in de tekst een antwoord op je vragen uit oefening 1.
Schrijf het nummer van de vraag naast de alinea.

GEZOCHT: Slimme uitvindingsklassen en knappe technische secundaire scholen

Heb jij al eens gehoord van een **dierenvertaalmachine**?
Of van een frietkanon? **Zou je ook wel eens de spring-naar-de-maan-machine** willen testen? **Verlang je naar een rijbabbelaar** om stiekem te kunnen praten in de klasrij of naar een **ruzie-oplosmachine** voor een betere wereld?

Al deze **maffe** uitvindingen werden in het verleden bedacht door kinderen die deelnamen aan het project MyMachine. Hogeschoolstudenten werkten daarna een **concept** uit zodat **technische** **secundaire** scholen aan de slag konden gaan om **werkende prototypes** van die **briljante** droommachines te bouwen. Meer **fantastische** uitvindingen en **leuke** reportages ontdek je op www.mymachinevlaanderen.be.

Jouw school kan zich kandidaat stellen om volgend schooljaar deel te nemen aan MyMachine Vlaanderen!

Deze oproepbrief is verzonden naar alle lagere scholen en naar alle technische secundaire scholen in Vlaanderen. Het is de bedoeling dat een lagere school zich met een technische secundaire school uit de omgeving samen kandidaat stelt om deel te nemen (zie deelnamevoorwaarden). De uiteindelijke inschrijving dient door de lagere school te gebeuren. Maar uiteraard kan ook de technische secundaire school initiatief nemen om de lagere school **warm te maken** om deel te nemen.

4 'Concept' en 'prototype' zijn moeilijke woorden. Ik probeer de betekenis af te leiden uit de tekst of zoek ze op in de woordenlijst.

6 Deze zin staat in een groter lettertype. Ik denk dat ze dit doen om ...

7 'Warm maken' zal de schrijver niet letterlijk bedoelen. Ik leid de betekenis af uit de tekst. Ik denk dat dit betekent ...
enthousiast maken.

5 Om ons te overtuigen, gebruiken ze bijvoeglijke naamwoorden. Ik omring ze in deze alinea.

Hoe verloopt het project?

- 1 In eerste instantie bedenk je (als klas van de lagere school) een droommachine onder leiding van studenten van de Hogeschool in een creativiteits sessie.² Dan maak je enkele schetsen van je machine en formuleer je puntsgewijs hoe ze werkt en waarvoor ze gebruikt kan worden. Je hoeft nog niet alles tot in detail uit te werken maar beschrijft de werking in grote lijnen. Dit mag hooguit drie bladzijden in beslag nemen.³ Een jury selecteert vervolgens de beste ontwerpen.
- 4 Daarna zetten de studenten van de Hogeschool West-Vlaanderen hun tanden in het ontwerp en werken dit verder uit.⁵ De leerlingen van de technische secundaire school construeren ten slotte de machine.

Geïnteresseerd?

Stuur een mailtje naar mymachine@verrekijker.be en je ontvangt alle info en deelnamevoorwaarden.

Raadpleeg onze website voor meer informatie.

Tot binnenkort!

Het MyMachine team

03 779 55 55

www.mymachinevlaanderen.be

my^{machine}
VLAANDEREN

8 In deze alinea staat welke vijf stappen er achtereenvolgens gezet moeten worden. Ik nummer de stappen in de tekst.

9 Onderaan een brief staan er vaak gegevens. Is dit de zender of de ontvanger van de oproep? Omkring zender-ontvanger.

10 Welke technieken gebruikt de schrijver om je te overtuigen? Kruis aan. Markeer van iedere techniek een voorbeeld in de tekst.

☒ je nieuwsgierig maken	☒ je uitdagen om deel te nemen
☒ een beloning	☐ aantrekkelijke foto's
☐ kleur	☒ opvallende lettertypen
☐ slogan	☒ veel bijvoeglijke naamwoorden

11 Jouw klas wil deelnemen aan de actie. Wat wil je nog te weten komen? Noteer twee vragen.

— _____

— _____

12 Vul het besluit aan.

Een **wervende tekst** probeert je te _____ overtuigen _____ om iets te doen.
Een **nieuwsbericht** brengt _____ verslag _____ uit en probeert niet te overtuigen.
Zowel een **wervende tekst** als een **nieuwsbericht** geven _____ informatie _____.

Les 3 Ik kan een e-mail schrijven om informatie te vragen.

- 1 Orden volgende woorden en woordgroepen van informeel taalgebruik naar formeel taalgebruik.

Geachte mevrouw – Hoi – Beste meneer – Groetjes – Hoogachtend –
Met vriendelijke groeten – Hartelijk dank – Thx – Dank je wel

informeel
= naar vrienden
en familie

beetje formeel
= naar bekenden,
volwassenen

formeel
= naar onbekenden,
volwassenen

	informeel = naar vrienden en familie	beetje formeel = naar bekenden, volwassenen	formeel = naar onbekenden, volwassenen
Aanspreking	Hoi	Beste meneer	Geachte mevrouw
Afscheidsgroet	Groetjes	Met vriendelijke groeten	Hoogachtend
Bedanking	Thx	Dank je wel	Hartelijk dank

- 2 Houd rekening met deze aandachtspunten tijdens het schrijven.
Beoordeel jezelf na het schrijven. Kruis aan.

les 3
les 9
leerkracht

Een brief of e-mail schrijven

Ik kan geen volledige brief of e-mail schrijven aan een onbekende volwassene.

Ik kan de meeste zaken schrijven die belangrijk zijn in een brief of e-mail aan een onbekende volwassene.

Ik kan een volledige en correcte brief of e-mail schrijven aan een onbekende volwassene.

Ideeën kiezen en ordenen

Ik kan nog geen inleiding, midden en slot aanbrengen.

Ik kan de inleiding, het midden en het slot aanbrengen.

Ik kan de inleiding, het midden en het slot op de juiste plaats aanbrengen en de informatie juist ordenen.

Spelling

Ik kan bij het herlezen weinig tot geen fouten verbeteren.

Ik kan bij het herlezen fouten verbeteren van woorden die ik moet kunnen schrijven, met hulp van de leerkracht.

Ik kan bij het herlezen spontaan fouten verbeteren van woorden die ik moet kunnen schrijven.

Schrijf een e-mail om informatie te vragen.

Nieuw bericht

Verzenden

Spelling

Bijlage

Beveiliging

Opslaan

QuickNote

Van:

Aan:

Onderwerp:

Tekst

Variabele breedte

AA

A↓

A↑

B

/

U

Les 4 Ik kan het onderwerp, de werkwoorden en de andere zinsdelen aanduiden in een zin.

22

1 Onderstreep het onderwerp eenmaal en de persoonsvorm tweemaal.

In de klas lazen we de oproep voor de actie MyMachine.

las ik

Ik wil graag wat meer informatie over de actie.

we willen

De organisatie verzond de oproepbrief aan alle lagere en technische scholen.

de organisaties verzonden

U mag ons de deelnamevoorwaarden opsturen.

jullie mogen

Onze klas wil een fantastische machine bedenken.

onze klassen willen

21

2 Markeer in oefening 1 de persoonsvormen die in het meervoud staan.

3 Vervang in oefening 1 het onderwerp door een onderwerp met een ander getal.
Pas de persoonsvorm aan.
Herschrijf het onderwerp en de persoonsvorm onder de zin.

24

4 Onderstreep het onderwerp.

Omkring het werkwoord en de andere woorden die zeggen wat of hoe het onderwerp is of wordt.

25

Ik ben een goede uitvinder.

MyMachine is een leuke actie.

We worden een echte uitvindersklas.

Een dierenvertaalmachine is een schitterende uitvinding.

Later word ik vast en zeker ontwerper

An wie?

Wat?

Wat?

Wat?

Aan wie?

Wat?

Wat?

Waarmee?

Wat?

Wat?

Waarmee?

Waar?

Hoe?

We schrijven een brief aan de buren
Wat? Aan wie?

Les 4 7

Les 5 Ik kan reclame onderscheiden van nieuws en de kenmerken van reclame herkennen.

Ik kan reclame en informatie onderscheiden en vertellen wat de reclame mij wil laten doen.

Bekijk de fragmenten en duid aan wat past.

	Bedoeling	Soort tekst	Doelgroep	Gebruikte middel bij reclame
Fragment 1	☐ informeren ☐ overtuigen	☐ nieuws ☐ reclame		☐ bekende personen ☐ humor ☐ inspelen op je gevoel ☐ gebruiken van een expert ☐ gebruiken van een merkfiguurtje
Fragment 2	☐ informeren ☐ overtuigen	☐ nieuws ☐ reclame		☐ bekende personen ☐ humor ☐ inspelen op je gevoel ☐ gebruiken van een expert ☐ gebruiken van een merkfiguurtje
Fragment 3	☐ informeren ☐ overtuigen	☐ nieuws ☐ reclame		☐ bekende personen ☐ humor ☐ inspelen op je gevoel ☐ gebruiken van een expert ☐ gebruiken van een merkfiguurtje
Fragment 4	☐ informeren ☐ overtuigen	☐ nieuws ☐ reclame		☐ bekende personen ☐ humor ☐ inspelen op je gevoel ☐ gebruiken van een expert ☐ gebruiken van een merkfiguurtje
Fragment 5	☐ informeren ☐ overtuigen	☐ nieuws ☐ reclame		☐ bekende personen ☐ humor ☐ inspelen op je gevoel ☐ gebruiken van een expert ☐ gebruiken van een merkfiguurtje

Les 6 Ik kan (verborgen) reclame herkennen. Ik stel me kritische vragen bij berichten en uitnodigingen op het internet.

1 Omkring de reclame op deze pagina van een digitale krant.

"Angelina dumpste Brad nadat detective zijn affaire met Marion Cotillard ontdekte"

© Helga Esteb / Shutterstock.com

8u15 Angelina Jolie heeft na twee jaar huwelijk de scheiding aangevraagd omdat ze er was achtergekomen dat Brad Pitt haar bedroog met zijn ...

NIEUW	TOP 5	24U NIEUWS
11u44	"Vlaming wordt 2 jaar ouder dan ...	
11u40	Keuken.be in een nieuw kleedje!	
11u32	Populair haargroeimiddel zorgt ...	
11u31	Vulkaan Costa Rica spuwt as en ...	
11u28	Bestuurder (22) rijdt tegen boom.	
11u24	Zij gingen triatlonbroers feliciteren.	
11u23	Twee Fransen opgepakt die ...	
11u17	Controversiële olympiër woont ...	
11u12	Dolfijntje geboren in de Zoo van ...	
11u07	Kinderen van de lagere school ...	
11u05	De Block: 'Als arts gaat het toch ...	
11u01	Chinese waaghals verbetert eigen ...	
10u59	Walviskalfje redt gestrande moeder	

Alle promo's in één winkel

VIND ZE HIER >

De glimlach van een hond...

15u21 Al enkele maanden smukken de foto's van lachende honden menig nieuwswebsite op.

Belg wint Euromillions

9u02 Gisteren werd iemand in België wel heel gelukkig! Hij of zij won Euromillions en krijgt meer dan 168 miljoen Euro! Wie de winnaar precies is, weten we nog niet. Euromillions is een spelletje dat erg lijkt op Lotto: een machine gevuld met balletjes kiest lukraak 7 balletjes uit. Op die balletjes staan cijfers. Wie goed kan raden welke cijfers uit de machine komen, wint een grote som geld.

BODYCARE

* Voor 18u besteld, de volgende werkdag in huis!

REGIO

Aantal bezoekers Welzijnshuis in de lift dankzij 1900 huisbezoeken
Leerkrachten getraakteerd op pralines
De Moedige kaarters bestaan al 75 jaar
Brandweer gaat retro tijdens opendeur
FOTO 10 000 bezoekers op feestmarkt
VIDEO Topeditie voor Crammerock
Peperdure Ferrari rijp voor schroothoop
Eerste groepsaankoop zonnepanelen

Ketnetreeks "Nachtwacht" trekt naar Europa

VOLG ONS OP

Plannen om te tuinieren?
Ontdek de GROENBEURS

EXPO Gent - maart 2016

2 Lees en bekijk de advertenties.

3 De schrijvers van deze teksten proberen je te overtuigen om iets te doen.
Noteer in het blauwe kader wat ze willen dat je doet.

4 Welke argumenten gebruiken de schrijvers om je te overtuigen? Omkring in de tekst.

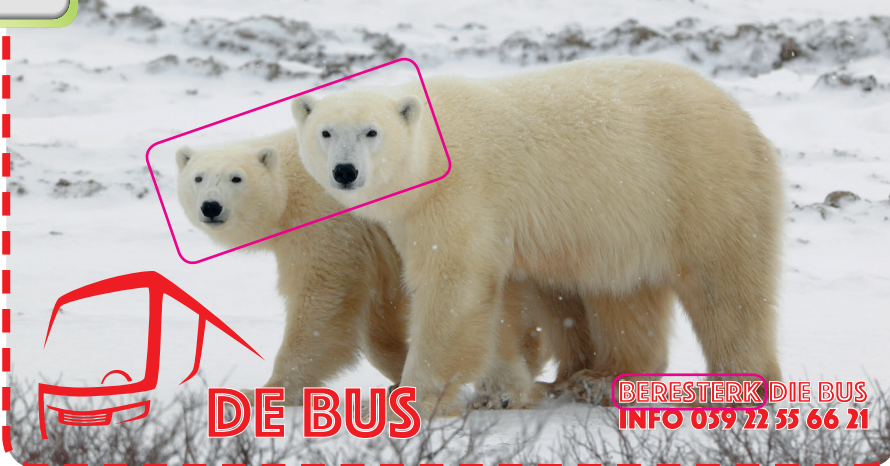
5 Denk altijd kritisch na wanneer je wordt overtuigd om iets te doen.

Wat vraag jij je af bij het lezen van deze teksten? Noteer een vraag in het rode kader.

1

De Bus, dat is gratis overstappen!

(binnen de stadszone)

gebruikmaken van 'De
Bus', een abonnement
nemen

bv.

Kun je overal en
zoveel als je wilt gratis
overstappen?

2

PROFICIAT

Hello Els,

Uw e-mailadres werd willekeurig
verkozen en u bent één van de gelukkige
internetgebruikers die kans maakt op

3 TICKETS VOOR HET CONCERT VAN ADELE

OP 12 JUNI IN HET SPORTPALEIS
IN ANTWERPEN

Geselecteerd e-mailadres: els@verrekijker.be.

Om het concert bij te wonen,
klik op de volgende link:

SHOP NU

Ik ben een meisje van
11 jaar en zoek andere
meisjes om mee te
chatten. Ik wil graag je
vriendin worden! Stuur
me snel een berichtje
of voeg me toe aan
je Facebookpagina!
esma@verrekijker.be

3

op de link klikken om kans te maken
op gratis tickets

bv.

Heb ik echt gratis tickets gewonnen?

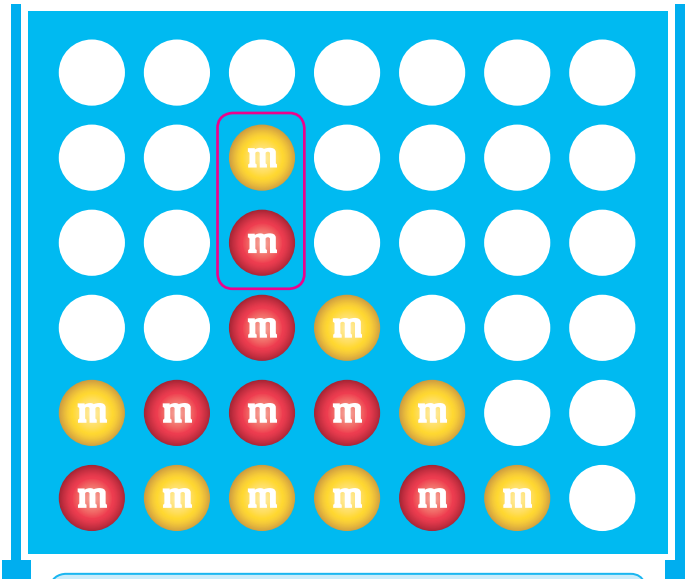
een berichtje sturen
of Esma toevoegen
op Facebook

bv.

Is die persoon wel wie zij
zegt te zijn?

4

Kun jij vier op een rij vormen?
Speel snel dit leuke spel!
En win een jaar lang M&M's!

vier op een rij spelen

bv.

Wint iedereen die vier op een rij kan
vormen?

5

Naam: _____

Adres: _____

Geboortedatum: _____

* Je gegevens kunnen gebruikt worden voor commerciële doeleinden.

je gegevens invullen

bv.

Waarom geven ze iets helemaal
gratis weg?

6

€ 1000 aangeboden

door Neckermann

Goeiedag Arthur

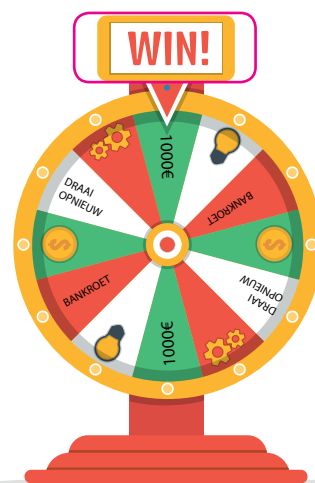
Een cadeaucheque van € 1000?

Een droom! Aan de zee of in de bergen,
Neckermann biedt u de bestemming van
uw keuze zonder u te ruïneren.

Onze cadeaucheque is voor u?

Succes

SPEEL EN WIN

bv.

spel spelen

Hoe groot is de kans dat
je wint?

Les 7 Ik kan woordsoorten vinden in een zin.

15

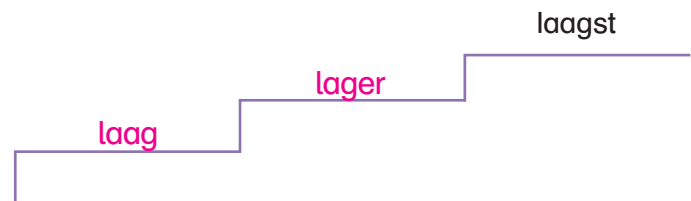
- 1 In reclames wordt vaak overdreven om de boodschap te versterken. Omkring de bijvoeglijke naamwoorden in de reclameslogans.

Het **snelste** internet
nu nog **sneller**!

Gratis installatie
€ 20 **online** korting

- 2 Omkring de bijvoeglijke naamwoorden. Onderstreep het zelfstandig naamwoord waar het bijvoeglijk naamwoord meer uitleg over geeft. Vul de trappen van vergelijking aan.

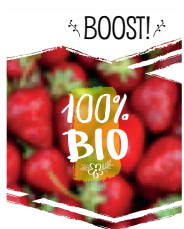
Voordeligste bril

Brillemans €108

Optibril €79

De **LEKKERSTE OPPEPPER**
waar je ook bent!

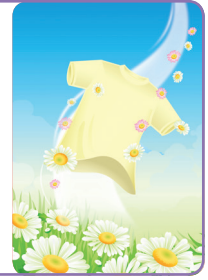
- 3 Vul deze reclames aan met een passend bijvoeglijk naamwoord.
Gebruik de hoogste trap van vergelijking.

bv.

VAN DEZE zoetste
KAUWGOM KUN JE NOG
LANG GENIETEN.

Wasverzachter
Teddy voor
de zachtste was.

- 4 Bedenk zelf een slogan met een bijvoeglijk naamwoord van de hoogste trap van vergelijking en een zelfstandig naamwoord.

bv.

Rij met de hipste fiets van het land,
dat wordt plezant!

Het koelste drankje, nu bij jouw drankenhandel!

- 5 Noteer het onderstreepte zelfstandige naamwoord in het juiste getal (enkelvoud of meervoud).

Drie dozen kopen, 1 doos gratis!

Twee tubes tandpasta kopen, 1 tube gratis!

Bij aankoop van 6 eieren, krijg je er 1 ei gratis bij!

Twee paraplu's (paraplu) voor de prijs van één!

Tien brieven kopen, 1 brief gratis!

- 6 Markeer de verkleinwoorden.
Schrijf het grondwoord achter de zin.

Verwen je baby'tje door zijn lakens te wassen met onze wasverzachter. Hij ruikt heerlijk naar lentebloesem.
Onfrisse geurtjes verdwijnen als sneeuw voor de zon!
Ook baby's beertje kan mee in de was.

Fris en fruitig is onze nieuwe limonade!
Honderden kleine belletjes stijgen op in je glas.

Grote en kleine pijntjes verdwijnen als sneeuw voor de zon met onze grappige pleisters!

baby

geur

beer

bel

pijn

Les 8 Ik kan de kenmerken van een brief aanduiden en benoemen.

1 Lees de teksten. Denk na over de vragen in de denkkaders en bespreek met je buur.

2 Een brief begint met een aanspreking. Markeer ze. Is dit formele of informele taal?
formele taal

3 Bovenaan een brief staat vaak een plaatsnaam. Is dit van de zender of van de ontvanger? Omkring: zender - ontvanger.

Brugge, 10 februari

Beste leerlingen en klasleerkracht

inleiding

Zijn jullie leerlingen van een vijfde leerjaar en houden jullie van een uitdaging en nieuwe contacten? Zijn jullie graag bezig met sociale media?

Dan is een correspondentieklas iets voor jullie!

4 Een brief start met een inleiding waarin het onderwerp gepresenteerd wordt. Schrijf 'inleiding' naast de inleiding.

5 De schrijvers van de brief proberen ons te overtuigen met argumenten. Onderstreep ze.

Je klas skype't, schrijft of e-mailt **gedurende** een heel jaar met een ander vijfde leerjaar in Vlaanderen, Nederland of een ander land waar ze Nederlands spreken.

Jullie wisselen ervaringen uit, tonen wat jullie gemaakt of geleerd hebben in een filmpje, dagen elkaar uit voor een opdracht, **raadplegen** elkaar, geven informatie rond eenzelfde thema enzovoort. Alles is mogelijk! Misschien kunnen jullie wel eens samen een activiteit doen! Jullie leren veel nieuwe kinderen kennen en ontdekken een andere streek of land met andere gewoontes. Kortom, jullie breiden jullie horizon uit!

Willen jullie graag in een vreemde taal corresponderen? Dat kan ook. Jullie zoeken dan gewoon een school in Wallonië. Zo oefenen jullie meteen de Franse taal!

Enthousiast? Hieronder **schetsen** we **puntsgewijs** de te volgen stappen:

- 1 Schets in een brief jullie school en klas **in grote lijnen**. Voeg een foto toe of maak een filmpje.
- 2 Vul het informatieformulier in met gegevens over jullie school en klas.
- 3 Zoek zelf een andere school om mee te corresponderen. Raadpleeg hiervoor de websites van enkele scholen. Stuur jullie brief of e-mail naar de school. Voeg het informatieformulier toe.
OF plaats alles op de eigen schoolwebsite zodat andere scholen dit kunnen raadplegen.

6 'Schetsen' zal hier niets te maken hebben met tekenen. Ik leid uit de zin af wat het betekent:
in grote lijnen vertellen.

slot We hopen dat jullie dit ook een tof idee vinden en massaal gaan corresponderen!

Veel succes!
Het Verrekijkerteam

8 Een brief wordt afgesloten met een groet. Markeer de afscheidsgroet.

7 Een brief eindigt met een slot. Schrijf ernaast 'slot'.

9 Lees de drie brieven van leerlingen uit andere scholen. Wat vind je verrassend, boeiend en helemaal anders dan bij jou op school? Markeer het zodat je het straks kunt vertellen.

10 'Aan de aandacht ontsnappen' is een uitdrukking. Ik leid uit de tekst af wat dit betekent.

niet opgemerkt worden

Onze school heet de Kangoeroe School in Paramaribo. Dat is de hoofdstad van Suriname. We krijgen les in het Nederlands. Elke dag start met een vlaggenparade om 7u55. De lessen beginnen om 8u en de schooldag eindigt om 13u. Op woensdag heeft onze klas een uurtje zwemmen of gymmen. Naast wiskunde en taal, doen we ook activiteiten waarin we toepassen wat we geleerd hebben zoals pannenkoeken bakken. Op de foto zie je **op de voorgrond** twee leerlingen en juf Sara.

In juli hebben we toetsweek waarin alle leerstof van het jaar **grondig** getoetst wordt! Dat is behoorlijk lastig! **De laatste loodjes wegen het zwaarst** maar daarna is het gelukkig grote vakantie. Die loopt van half augustus tot eind september. Het schooljaar start dus in oktober. Ik heb nu in grote lijnen het schooljaar geschetst. Als je meer wilt weten, kun je ons een brief schrijven of e-mailen!

12 Ik stel me voor hoe dit schoolgebouw eruitziet.

Wij zijn een school in het stadje Welkom, met name in de wijk Thabong, in Zuid-Afrika. Op de foto zie je onze speelplaats. Daarnaast hebben we ook grote sportvelden. Zoals je ziet dragen we een uniform. We zitten met 45 in de klas. Ons lokaal is dus behoorlijk vol en er **ontsnapt** wel altijd iemand **aan de aandacht** van de leerkracht! Maar als je betrapt wordt op babbelen of prutsen, krijg je straf. Doordat het zo warm is (vaak meer dan 40 °C!), is het wel lastig om op te letten. Elke dag start op de speelplaats met een begroeting door de directeur. Het schooljaar begint in januari. Op school spreken we Sesotho. Maar de grote rekentoets die we volgende week krijgen, is in het Engels. Dat zal niet gemakkelijk zijn.

Wil je wat Afrikaans leren? Hier zijn al enkele woorden. Weet jij wat ze betekenen? Asseblief, skool, haarsnyer, gaatjesdrukker, blikkiekos, baakbroek, aardappelskyfies, baie dankie, braai, skootrekenaar.

Ik wil je nog meer leren in een volgende brief!

11 Dit is een moeilijke uitdrukking. Ik leid uit de tekst af wat het betekent.

Wij zijn de kinderen van het vijfde leerjaar van basisschool De Lieve in Waarschoot. Ik ga je onze school eens voorstellen. Er zijn 12 klassen, twee van elk leerjaar. Onze school telt exact 233 leerlingen. We hebben een spiksplinternieuw schoolgebouw! Ze hebben er echt **werk van gemaakt** om het zo gezellig mogelijk te maken. De klassen liggen **aan weerszijden** van de speelplaats. De schooldag start om 8u30 en eindigt om 15u50. We krijgen les in het Nederlands maar leren al vanaf het eerste leerjaar enkele woorden Frans. Dit jaar krijgen we echte Franse les! Super! Op gedichtendag werden gedichten voorgelezen door leerkrachten en kinderen (zie foto).

In een volgende brief vertel ik je meer over onze gemeente.

Les 9 Ik kan een brief schrijven met een passende opbouw. Ik kan een envelop schrijven.

1 Denk na en oriënteer je op de schrijfo opdracht.

Voor wie schrijf ik? onbekende leeftijdsgenoten

Wat is de boodschap? onze klas en school voorstellen

Wat is de bedoeling? overtuigen en informeren

2 Noteer welke informatie je over jouw klas kunt vertellen.

in een brief

in een videofilmje

3 Noteer waarover je vragen kunt stellen aan de andere klas.

4 Kruis in oefening 2 en 3 aan welke ideeën je zal gebruiken.
Nummer ze nadien in een passende volgorde.

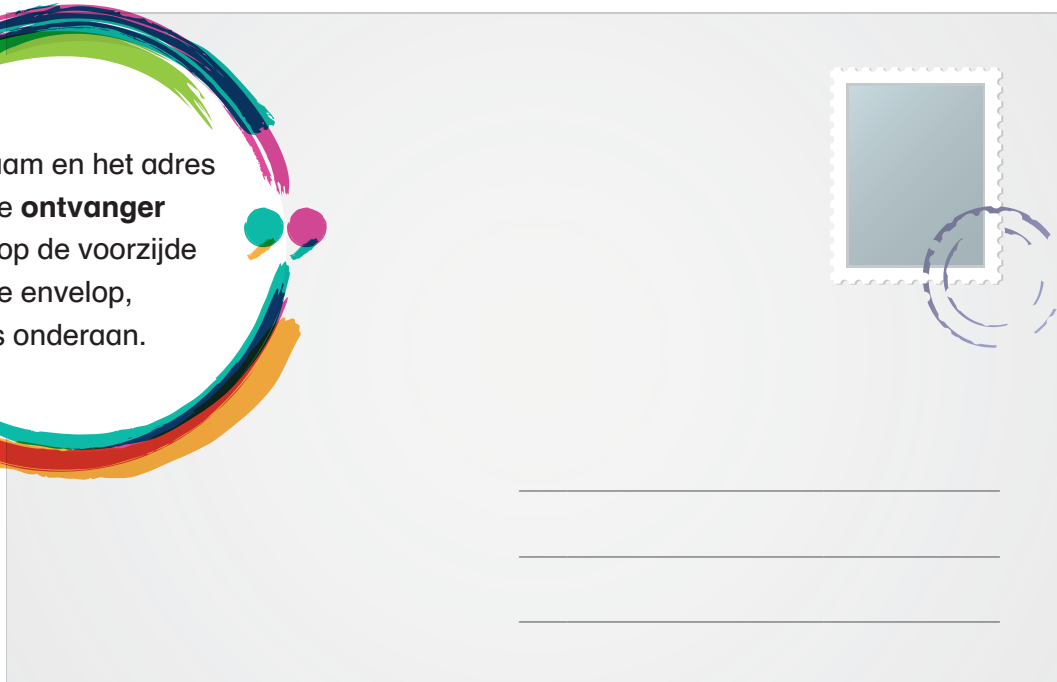
[illegible]

Ik maak altijd gebruik van hoofdletters.

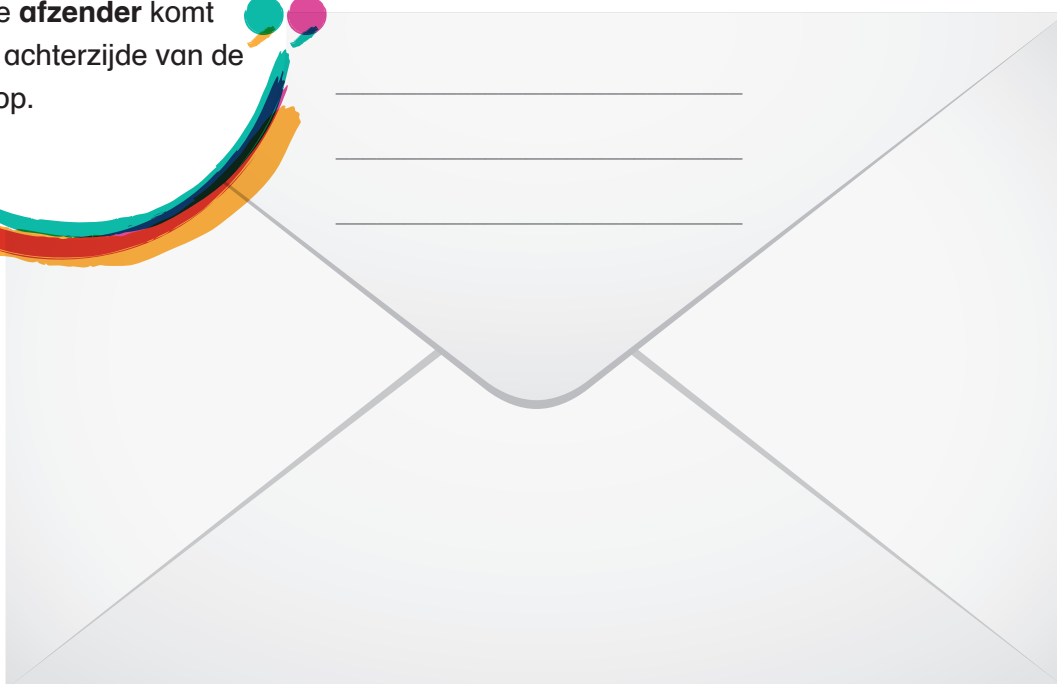
7 Noteer de naam en het adres van de ontvanger en de afzender op de envelop.

De naam en het adres
van de **ontvanger**
komt op de voorzijde
van de envelop,
rechts onderaan.

De naam en het adres
van de **afzender** komt
op de achterzijde van de
envelop.

Les 10 Ik kan dialect, taalvarianten van het Nederlands en vreemde talen herkennen en waarderen.

- 1 Noteer de namen van de gekleurde landen of streken die behoren tot het Nederlands taalgebied.

Vlaanderen

Nederland

Suriname

Zuid-Afrika

Het Nederlands taalgebied = de landen waar het Nederlands of een variant ervan de officiële taal is. Van veel inwoners is het de moedertaal.

- 2 Kruis aan of er dialect of standaardtaal gesproken wordt.

	dialect	standaardtaal
Fragment 1	☒	☐
Fragment 2	☒	☐
Fragment 3	☐	☒
Fragment 4	☒	☐
Fragment 5	☒	☐

3 Kruis aan wanneer je best standaardtaal spreekt of wanneer je dialect kunt gebruiken.

	dialect	standaardtaal
Je spreekt met vrienden af om iets te doen.	☒	☐
Je vraagt iets aan de directeur.	☐	☒
Je vertelt thuis over je schooldag.	☒	☐
Je bezoekt een stad in een andere provincie en wilt iets kopen in de winkel.	☐	☒

4 Schrijf op welke vreemde taal je hoort.

Noteer met een sleutelwoord waarover het fragment gaat.

	vreemde taal	sleutelwoord
Fragment 1	Frans	bv. vissen
Fragment 2	Engels	bv. loslaten
Fragment 3	Duits	bv. luchtballonnen
Fragment 4	Frans	bv. dansen
Fragment 5	Engels	bv. Minions

5 Verbind het woord met de vreemde taal waaruit het woord komt.

bureau

computer

museum

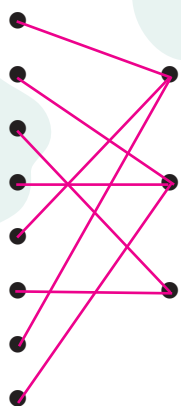
mountainbike

douche

duo

toilet

e-mail

Frans

Engels

Latijn

Deze talen
spreken de
kinderen in
onze klas.

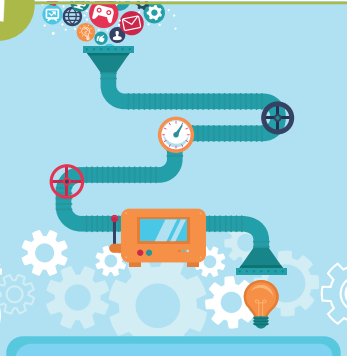

Les 11 Ik kan een telefoongesprek voeren. Ik gebruik een passende aanspreking en afronding.

VOOR HET SPREKEN

1 Kies een situatie.

1

Je telefoneert naar de organisatoren van de actie 'MyMachine' omdat je nog meer informatie wilt over de actie. Je wilt weten wie er kan meedoen aan de actie en hoe je kunt inschrijven.

2

Je telefoneert naar de leerkracht van een klas in het secundair onderwijs om te vragen of ze samen met jullie klas willen meedoen aan de actie 'MyMachine'.

3

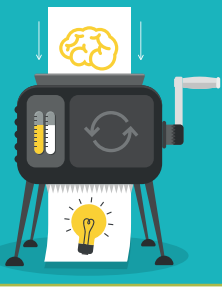
Je neemt telefonisch contact op met een school om te vragen of er klassen geïnteresseerd zijn om met jouw klas te corresponderen. Je komt bij de directeur van de school terecht.

4

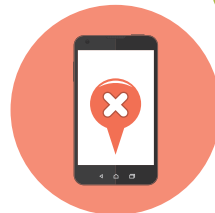
Je telefoneert of skypeet naar de leerlingen uit je correspondentieklas. Je wilt hen overtuigen om samen een actie op touw te zetten voor het goede doel. Bijvoorbeeld Broederlijk Delen, een school in Afrika ...

5

Je telefoneert naar de organisatoren van de actie 'MyMachine' omdat je nog meer informatie wilt over de actie. Je wilt weten wie er kan meedoen aan de actie en hoe je kunt inschrijven. Je hoort het antwoordapparaat.

6

Je neemt telefonisch contact op met een school om te vragen of er klassen geïnteresseerd zijn om met jouw klas te corresponderen. Je bent blijkbaar verkeerd verbonden.

7

Je telefoneert naar de hulpdiensten, nummer 112, want er is een ongeluk gebeurd in de klas of thuis bij het werken met gereedschap.

8

Je skypeet of belt met een vriend over een computergame dat je zeer tof vindt. Je wilt hem overtuigen om bij jullie spelgroep te komen.

9

Je telefoneert naar een leerling uit je klas. Je vond een leuke actie 'Ontwerp je speelplaats' waaraan de klas kan meedoen. Je kunt daarmee een nieuwe inrichting van de speelplaats winnen. Je wilt weten wat je klasgenoot erover denkt en of jullie dit samen aan de leerkracht zullen voorstellen.

10

Je skypeet of belt met een vriend. Je voert een gesprek over wat je zaterdag gaat doen.

2 Denk na en oriënteer je op de spreekopdracht.

Wie is de ontvanger? _____

Wat is de boodschap en de bedoeling? _____

3 Verzamel ideeën. Noteer enkele sleutelwoorden.

Wat ga je vragen? Wat wil je te weten komen? Wat ga je zeggen?

TIJDENS HET SPREKEN

4 Kruis aan of volgende aansprekingen, begroetingen en zinnen passen bij informeel of formeel taalgebruik.

Ik kan een verzoek of mening tactvol formuleren.

informeel

= naar vrienden en familie

formeel

= naar onbekenden, volwassenen

Goedemorgen mevrouw

Hallo

'k Heb een vraagje.

Kunt u mij wat informatie bezorgen?

Hartelijk dank voor de informatie.

Saluu!

NA HET SPREKEN

5 Kruis aan wat best bij jou past.

Gepaste aanspreking hanteren

Ik weet niet hoe ik iemand het best aanspreek bij een telefoongesprek.

Ik weet hoe ik iemand best aanspreek bij een telefoongesprek.

Het lukt me nog niet helemaal goed omdat ik verlegen ben, te direct ben ...

Ik weet hoe ik iemand best aanspreek bij een telefoongesprek.

Ik kan dat ook goed uitvoeren.

Een verzoek of mening tactvol formuleren

Ik kan een verzoek of mening nog onvoldoende tactvol formuleren.

Mijn verzoek of mening komt brutaal over of is te onzeker of te braaf.

Ik kan een verzoek of mening redelijk tactvol formuleren.

Soms komt mijn verzoek of mening brutaal, onzeker of braaf over.

Ik kan een verzoek of mening tactvol formuleren. De kans is groot dat de luisteraar mijn verzoek uitvoert of dat er begrip is voor mijn mening.

Woordenlijst

aan de aandacht ontsnappen	niet opgemerkt worden
aan weerszijden	aan beide kanten
het concept	idee, ontwerp
construeren	maken, bouwen
de laatste loodjes wegen het zwaarst	het laatste deel van een taak is vaak het lastigst
formuleren	verwoorden, uitdrukken in woorden
gedurende	tijdens
grondig	diepgaand, niet oppervlakkig
hooguit	maximaal, niet meer dan
in eerste instantie	om te beginnen, ten eerste
in grote lijnen	zonder details
je tanden in iets zetten	iets aanpakken, ergens mee starten
maf	gek, raar
op de voorgrond	vooraan
het prototype	eerste model of versie
puntsgewijs	punt voor punt
raadplegen	iemands mening/advies vragen
de schets	eenvoudige tekening, eerste ontwerp
schetsen	iets in grote lijnen beschrijven
selecteren	kiezen
werk maken van iets	iets goed aanpakken

Wervende tekst

Aanspreking

Beste directie, leerkracht en leerlingen

Inleiding

'Helm Op Fluo Top' is een gratis verkeersproject waarmee alle Vlaamse basisscholen het dragen van een fietshelm en fluokledij op een leuke en eenvoudige manier kunnen aanmoedigen.

Midden

Door fluo en/of een helm te dragen op weg naar school, kunnen leerlingen stickers verzamelen en zo sparen voor leuke beloningen. Dit schooljaar kunnen leerlingen met hun kaart gratis naar het Serpentarium in Blankenberge, naar de ZOO van Antwerpen of Planckendaal.

Daarnaast vallen er nog een aantal klasuitstappen naar de ZOO van Antwerpen of Planckendaal te winnen, mét rondleiding. En er mogen enkele gelukkige scholen het bezoek van de ijskar van IJsboerke verwachten.

Slot

Wil je meedoen met je klas? Schrijf je dan snel in via onze website: www.helmopfluotop.be. Je vindt er ook meer informatie over deze actie.

We kijken er alvast naar uit!

Afscheidsgroet

Vriendelijke groeten
VSV (Vlaamse Stichting Verkeerskunde)

In deze brief wordt formele taal gebruikt. Hij is geschreven in Standaardnederlands.

Met argumenten probeert de zender van een wervende tekst je te overtuigen om iets te doen.

Onder vrienden gebruik je een informele taal.

Bonjour,
je m'appelle
Boris.

Ek gaan na
skool in
Suid-Afrika.